

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

privind inadmisibilitatea recursului

în cauza civilă

Ilia Scripcenco și Mariăta Rudic împotriva Cultului Religios Iudaic din Moldova
Federația Comunităților Evreiești „Habad Liubavici”

(declararea nulității deciziei, obligarea de a nu crea impedimente în realizarea
convingerilor religioase, încasarea prejudiciului moral)

împotriva deciziei din 1 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău

Dosarul nr: 2ra-189/24
Nr. PIGD 2-21101133-01-2ra-29022024

Dezacordul recurenților cu decizia instanței de apel nu constituie un temei de casare a acesteia.

Judecătoria Chișinău, sediul Centru - jud. N. Mazur
Curtea de Apel Chișinău - jud. V. Sîrbu, D. Dulghieru, I. Cotruță

19 noiembrie 2025
Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul declarat de Ilia Scripcenco, Mariăta Rudic și de Cultul Religios Iudaic din Moldova Federația Comunităților Evreiești „Habad Liubavici”, reprezentat de avocatul Andrei Bîtcă,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,
Ion Munteanu,
Gheorghe Stratulat, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 5 iulie 2021, Ilia Scripcenco a depus cerere de chemare în judecată împotriva Cultului Religios Iudaic din Republica Moldova – Federația Comunităților Evreiești „Habad Liubavici” solicitînd la anularea procesului-verbal nr. 3 din 13 martie 2018 al Consiliului Cultului.

2. La 1 septembrie 2021, Ilia Scripcenco a depus cerere de chemare în judecată împotriva Cultului Religios Iudaic din Republica Moldova – Federația Comunităților Evreiești „Habad Liubavici”, solicitînd:

- a. declararea nulității deciziei adoptate prin procesul-verbal nr. 3 din 13 martie 2018, prin care i-a fost restricționat accesul în sinagoga „Habad Liubavici”;
- b. obligarea Federației Comunităților Evreiești „Habad Liubavici” să nu creeze impedimente în exercitarea convingerilor religioase, tradițiilor, riturilor și ceremonialului practicat în sinagoga din str. Habad Liubavici nr. 8, mun. Chișinău;
- c. încasarea prejudiciului moral în sumă de 250.000 lei.

3. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 7 iunie 2022, cauzele civile au fost conexe, formînd o singură procedură, cu atribuirea unui număr unic de dosar.

4. În motivarea acțiunii, s-a indicat că, potrivit deciziei adoptate prin procesul-verbal nr. 3 din 13 martie 2018, lui Ilia Scripcenco, Marietei Rudic și fiului acestora, Dmitrii Rudic, li s-a restricționat accesul în sinagoga Federației Comunităților Evreiești „Habad Liubavici”.

5. Măsură a fost o consecință a sesizării organelor de drept de către Mariăta Rudic privind ascunderea în sinagogă a cetățeanului israelian David Perri, condamnat la 47 de ani de detenție, precum și a faptelor infracționale comise de Igor Sandler împotriva fiului lor, confirmate prin sentința Judecătoriei Chișinău

din 12 iulie 2021, și a plângerii penale formulate de Dmitrii Rudic referitor la abuzurile lui Iosif Abelinschii.

6. Decizia contestată contravine prevederilor Codului civil, Legii nr. 121/2012 privind asigurarea egalității, Legii nr. 125/2007 privind libertatea de conștiință, Constituției Republicii Moldova și art. 9 al Convenției Europene a Drepturilor Omului.

7. Prin încheierea din 16 septembrie 2022, Mariăta Rudic a fost admisă în proces ca intervenient principal, iar la 15 decembrie 2022 aceasta a formulat cerere de intervenție principală, invocând aceleași pretenții și temeuri ca reclamantul Ilia Scripcenco.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

8. Prin [hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 23 martie 2023](#), cererea lui Ilia Scripcenco și a Marietei Rudic împotriva Cultului Religios Iudaic „Habad Liubavici” a fost respinsă ca tardivă.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

9. La 24 martie 2023, Ilia Scripcenco și Mariăta Rudic au declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 23 martie 2023, solicitând casarea hotărârii și pronunțarea uneia noi de admitere a acțiunii.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

5. Prin [decizia Curții de Apel Chișinău din 1 noiembrie 2023](#), apelul declarat de Ilia Scripcenco și Mariăta Rudic a fost admis. Hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 23 martie 2023 a fost casată integral, pronunțându-se o nouă hotărâre prin care s-a admis parțial cererea de chemare în judecată, s-a anulat decizia Cultului Religios Iudaic din Moldova – Federația Comunităților Evreiești „Habad Liubavici” din 13 martie 2018 privind restricționarea accesului în sinagogă, iar celelalte pretenții ale reclamantilor au fost respinse ca neîntemeiate.

6. În motivarea soluției, instanța de apel a reținut că, prin procesul-verbal nr. 3 al Cultului Religios Iudaic din Republica Moldova – Federația Comunităților Evreiești „Habad Liubavici” din 3 martie 2018, s-a decis interzicerea accesului lui Ilia Scripcenco și soției sale în sinagogă, permițându-li-se accesul doar cu acordul rabinului principal al Moldovei, Abelsky Yosef.

7. La 4 februarie 2020, Ilia Scripcenco a depus o cerere prealabilă prin care a solicitat anularea procesului-verbal menționat, însă pârâtul nu a reacționat. În fața primei instanțe, pârâtul a cerut respingerea acțiunii ca tardivă, invocând depășirea termenului de prescripție, iar instanța de fond a admis această excepție, fără a

prezenta probe certe privind momentul în care reclamanții au luat cunoștință de actul contestat.

8. Instanța de apel a considerat că această abordare a fost formalistă și neîntemeiată, întrucât nu au fost administrate probe care să ateste data exactă la care reclamanții au aflat despre decizie, iar termenul de prescripție nu putea curge din momentul adoptării actului, ci din momentul luării la cunoștință efective. Prin urmare, respingerea acțiunii ca tardivă a fost apreciată ca o încălcare a dreptului de acces la justiție, garantat de art. 6 CEDO.

9. Instanța a mai reținut că decizia contestată, prin care reclamanților li s-a restricționat accesul în sinagogă, a constituit o ingerință nejustificată și disproporționată în exercitarea libertății de conștiință și religie, contravenind prevederilor art. 9 CEDO, art. 31 din Constituția Republicii Moldova și dispozițiilor Legii nr. 125/2007 privind libertatea de conștiință, de gândire și de religie.

10. Instanța a constatat că măsura aplicată nu se baza pe fapte dovedite, având mai degrabă caracter represiv, determinat de plângerile formulate de reclamanți împotriva unor membri ai cultului. Instanța a considerat că asemenea restricții nu pot fi justificate prin motive de ordine internă, nefiind demonstrate necesitatea și proporționalitatea lor.

11. De asemenea, a reținut că menționarea eronată a numelui „Scripnic” în loc de „Scripcenco” în procesul-verbal nr. 3 din 13 martie 2018 nu constituia un temei pentru respingerea acțiunii, fiind evident că măsura de interdicție viza pe Ilia Scripcenco și soția acestuia, Mariăta Rudic.

12. Referitor la capătul de cerere privind încasarea prejudiciului moral de 250.000 lei, instanța de apel a apreciat că acesta trebuia respins, întrucât legea nu prevede o astfel de obligație.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

10. La 13 februarie 2024, Ilia Scripcenco și Mariăta Rudic au declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 1 noiembrie 2023, solicitând casarea acesteia și pronunțarea uneia noi decizii de admitere a acțiunii.

11. În motivarea recursului, reclamanții au susținut că instanța de apel urma să dispună încasarea prejudiciului moral de 250.000 lei, întrucât a interpretat greșit și a ignorat dispozițiile art. 1398 alin. (1) Cod civil, ce prevăd obligația de reparare și a prejudiciului moral, precum și art. 7 alin. (1) și (2) din Legea nr. 125/2007, care garantează restabilirea dreptului încălcat și repararea prejudiciului cauzat prin limitarea libertății religioase.

12. La 28 martie 2024, Cultul Religios Iudaic din Republica Moldova – Federația Comunităților Evreiești „Habad Liubavici” a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 1 noiembrie 2023, solicitând casarea acesteia și menținerea hotărârii Judecătoriai Chișinău, sediul Centru, din 23 martie 2023.

13. În motivarea recursului a susținut că instanța de apel a interpretat greșit probele și a aplicat eronat normele de drept material, pronunțând o hotărâre arbitrară. Recurentul a invocat încălcarea prevederilor art. 432 alin. (1) și (4) Cod de procedură civilă, menționând că instanța de apel nu a ținut cont de circumstanțele cauzei și de caracterul tardiv al acțiunii.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

14. Art. 431 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) Examinarea recursului împotriva deciziilor instanțelor de apel ține de competența Curții Supreme de Justiție.

(2) Asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători”.

15. Art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„(1) Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel”.

16. Art. 442 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„(1) Judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs, legalitatea hotărârii contestate prin prisma temeiurilor prevăzute la art. 432. Instanța invocă, din oficiu, neatragera în proces a persoanelor ale căror drepturi sunt lezate prin hotărâre”.

17. Art. 433 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă:

„(1) Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care: f) recursul este vădit neîntemeiat”.

18. Art. 440 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) În cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

(2) Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților”.

MOTIVAREA INSTANȚEI

19. Sub aspectul termenului de declarare a recursului, Completul de judecată reține că dispozitivul deciziei Curții de Apel Chișinău a fost pronunțat în ședință publică la 1 noiembrie 2023. Deși la dosar se află dovada expedierii copii

integrale a deciziei motivate, datată 21 decembrie 2023, nu este confirmată primirea acesteia de către participanții la proces (f.d. 37).

20. În aceste condiții, recursul declarat la 13 februarie 2024 de Ilia Scripcenco și Mariăta Rudic, precum și recursul declarat la 28 martie 2024 de Cultul Religios Iudaic din Moldova - Federația Comunităților Evreiești „Habad Liubavici”, reprezentat de avocatul Andrei Bîtcă, se consideră formulate în termen (a se vedea pct. 15).

21. În aprecierea recursurilor declarate de Ilia Scripcenco, Mariăta Rudic și de Cultul Religios Iudaic din Moldova - Federația Comunităților Evreiești „Habad Liubavici”, Completul de judecată le califică ca fiind vădit neîntemeiate în sensul art. 433 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă. Recurenții invocă, în esență art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, susținând că instanța de apel ar fi apreciat în mod vădit nerezonabil probele administrate, fără însă a indica care anume probe ar fi fost denaturate, ignorate ori analizate eronat.

22. Analiza recursurilor relevă că acestea nu formulează critici de drept, ci reiau aspecte de fapt deja examinate și corect apreciate de instanța de apel. Reclamanții Ilia Scripcenco și Mariăta Rudic își exprimă dezacordul față de soluția privind neacordarea despăgubirilor pentru prejudiciul moral, fără a evidenția vreo eroare de drept, limitându-se la o simplă nemulțumire față de soluția pronunțată. La rândul său, Cultul Religios Iudaic din Republica Moldova – Federația Comunităților Evreiești „Habad Liubavici” invocă caracterul pretins tardiv al acțiunii, fără a demonstra nelegalitatea sau caracterul arbitrar al raționamentului instanței de apel.

23. Instanța de apel a motivat decizia detaliat, reținând că prima instanță a respins acțiunea ca tardivă în lipsa unor probe care să ateste momentul în care reclamanții au luat cunoștință de actul contestat, fapt ce reprezintă o încălcare a dreptului de acces la justiție. Termenul de prescripție începe să curgă din momentul aflării efective despre încălcarea dreptului, iar cererea depusă la 1 aprilie 2019 la Inspectoratul de Poliție Rîșcani confirmă că reclamanții au cunoscut actul contestat abia la începutul anului 2019. La fel, s-a statuat că legea nu instituie o obligație de reparare a prejudiciului moral în circumstanțele speței.

24. Recurenții nu combat aceste raționamente prin argumente juridice concrete, formulând doar nemulțumiri generale și subiective față de soluția pronunțată. În absența unor critici pertinente, care să încadreze recursurile în limitele stricte ale art. 432 Cod de procedură civilă, acestea trebuie considerate vădit neîntemeiate.

25. În aceste circumstanțe, Completul de judecată constată că niciuna dintre cererile de recurs nu întrunește condițiile de admisibilitate prevăzute de lege și se resping ca fiind vădit neîntemeiate.

26. În conformitate cu art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 alin. (1) lit. f) și art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă.

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Consideră inadmisibile recursurile declarate de Ilia Scripcenco, Mariăta Rudic și de Cultul Religios Iudaic din Moldova - Federația Comunităților Evreiești „Habad Liubavici”, reprezentat de avocatul Andrei Bîtcă, împotriva deciziei din 1 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Munteanu

Gheorghe Stratulat